

Purity: Option or Obligation?

Between Shemini and Tazria-Metzora

Shemini	Impurity through contact: <i>sheretz</i> (dead crawling creatures), <i>neveila</i> (Dead beasts, livestock, or birds) Mitzvah of Mikvah
Tazria-Metzora	Bodily Impurity: <i>Yoledes</i> (woman who gives birth), <i>Metzora</i> (leprosy-like skin affliction), <i>Zav</i> (abnormal male discharge), <i>Ba'al Keri</i> (seminal emission), <i>Nidah</i> , <i>Zavah</i> (abnormal female discharge) Mitzvos for <i>Yoledes</i> , <i>Metzora</i> , <i>Zav</i> , and <i>Zavah</i> to bring respective sacrifices

1. **ויקרא (יא:ח):** מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם

Vayikra 11:8- From their flesh you shall not eat and their carcasses you shall not touch. They are impure to you.

2. **ויקרא (יא:מג-מד):** אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם: כי אני ה' אלוקיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ הרמש על הארץ: כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני

Vayikra 11:43-44- Do not defile yourselves with all the creeping crawlers, and you shall not incur impurity through them and thereby become impure. For I am Hashem you G-d, and you shall sanctify yourselves and be holy for I am holy, and you shall not defile yourselves with all the crawlers who creep on the land. For I am Hashem who took you out of the land of Egypt to be your G-d, and you shall be holy for I am holy.

3. **גמ' ב"מ (סא:):** א"ל רב חנינא מסורא דפרת לרבינא יציאת מצרים דכתב רחמנא גבי שרצים למה לי...לכדתנא דבי רבי ישמעאל...אמר הקב"ה אי למלא (לא) העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל דבר זה שאין מטמאין בשרצים דיי. א"ל ומי נפיש אגריהו טפי מרביית ומציצית וממשקלות א"ל אע"ג דלא נפיש אגריהו טפי מאיסי למכלינהו.

Gemara Bava Metzia 61b: G-d says: If I had only taken the Jews out of Egypt for this one thing that they don't defile themselves with crawling critters, that would be enough...

4. **גמ' ר"ה (טז:):** ובנבלתם לא תגעו יכול יהו ישראל מוזהרין על מגע נבילה תלמוד לומר אמור אל הכהנים בני אהרן בני אהרן מוזהרין בני ישראל אין מוזהרין. והלא דברים קל וחומר ומה טומאה חמורה כהנים מוזהרין ישראלים אינן מוזהרין טומאה קלה לא כל שכן אלא מה ת"ל ובנבלתם לא תגעו ברגל.

Gemara Rosh Hashana (16b): And their carcasses you shall not touch- Perhaps Israel is prohibited from touching animal carcasses? The Torah teaches, "Say unto the Kohanim the sons of Aaron", the sons of Aaron are prohibited, the sons of Israel are not prohibited...So what is taught by "And their carcasses you shall not touch"? [This refers to] On the pilgrimage festival.

5. **ספרא על אתר:** אחרים אומרים ובנבלתם לא תגעו, יכול אם נוגע אדם בנבילה ילקה את הארבעים, תלמוד לומר ולאלה תטמאו, יכול ראה אדם את הנבילה ילך ויטמא בה, תלמוד לומר ובנבלתם לא תגעו, הא כיצד, הוי אומר רשות

6. **רש"י (יומא פ:):** ולא תטמאו בהם – גבי אכילה כתיב אל תשקצו את נפשתיכם דהיינו אכילה ולא תטמאו בהם לא זו היא אזהרת טומאה שהרי אין ישראל מוזהרין מליטמא דכתיב אמור אל הכהנים וגו'

(ויקרא כא) כהנים מוזהרין ואין ישראל מוזהרין אלא אזהרת אכילתן וכתוב ונטמתם בם משמע שעל ידי אכילתן טמאו.

Rashi Yoma (80b): And you shall not be defiled by them...this refers to eating...for the children of Israel are not prohibited from becoming impure...

7. **ר"מ סה"מ** (מ"ע ק"ט- טבילה במקוה): שצונו שנטבול במי מקוה ואז נטהר מאי זה מין ממיני טומאות...והוא אמרו ית' ורחץ במים את כל בשרו. ואין הכוונה...שיהיה חייב כל טמא שיטהר על כל פנים...ואולם...כי מי שירצה להטהר מטומאתו הנה לא יושלם לו זה אלא בטבילה במים ואז יטהר

Rambam Book of Mitzvos (109): He has commanded us that we shall immerse in the waters of Mikveh and thereby be purified...And the intention is not...that every impure person is obligated to purify himself in any case...but rather...that one who desires to become purified from his impurity, this can only be accomplished through immersion in water and then he shall be purified.

8. **רמב"ם טומאת אוכלין** (טז:ח): כל הכתוב בתורה ובדברי קבלה מהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא לענין מקדש וקדשיו ותרומות ומעשר שני בלבד, שהרי הזהיר את הטמאין מליכנס למקדש או לאכול קודש...בטומאה אבל החולין אין בהן איסור כלל, אלא מותר לאכול חולין טמאין...א"כ מפני מה נאמר הראשון שבחולין טמא והשני פסול לא שיהיה אסור באכילה אלא למנות ממנו לתרומה ולקדש שאם נגע שני של חולין בתרומה פסלה ועשאה שלישי...וכן מותר לאדם ליגע בכל הטומאות ולהתטמא בהן, שהרי הזהיר הכתוב את בני אהרן ואת הנזיר מהתטמא במת מכלל שכל העם מותרין, ושאר כהנים ונזירים מותרין להתטמא בשאר טומאות חוץ מטמא מת.

Rambam Laws of Impurity of Foods (16:8): All that is written in the Torah...from the laws of impurity...is only regarding the Temple and its holy things and priestly tithes and the second tithe...

9. **ספר החינוך** (קע"ה): ומכל מקום אין זה ממידת החסידים ואנשי מעשה להיותם מטומאים בטומאתם. כי הטומאה מאוסה והטהרה אהובה, ונפשו של אדם מתעלה ומזדככת בטהרה

Sefer Hachinuch (175): Nonetheless, this is not the way of the pious and men of deed to remain mired in their impurity. For impurity is repulsive and purity is loved, and one's soul is raised and cleansed through purity

Tazria-Metzora: Obligatory Purity?

10. **ר"מ סה"מ** (מ"ע ע"ד): שצונו שיקריב קרבן כל איש זב כשנתרפא מזובו...והוא מחוסר כפרה עד שיקריבהו...

Rambam Book of Mitzvos (74): He has commanded us that every *zav* should bring a sacrifice when he is cured from his *zivah*...and he is "missing atonement" until he brings it...

11. **ר"מ סה"מ** (מ"ע ע"ה): שצונו שתקריב קרבן כל אשה זבה כשנתרפאה מזובה...והיא מחוסרת כפרה עד שתביאה...שקרבן זב וזבה אינו על חטאים אבל הוא קרבן שחובה לעשותו על ענין מן הענינים.

12. **ר"מ סה"מ** (מ"ע ע"ו): שצונו שתקריב כל יולדת קרבן...והיא גם כן מחוסרת כפרה עד שתקריב אותם

13. **ר"מ סה"מ** (מ"ע ע"ז): שצונו שיקריב כל מצורע קרבן כשנרפא מחוליו...

14. **רמב"ם כותרת להל' מחוסרי כפרה:** יש בכללן ארבע מצוות עשה, וזה הוא פרטן, א' שתקריב הזבה קרבנה כשתטהר, ב' שתקריב היולדת כשתטהר קרבן, ג' שיקריב הזב כשיטהר קרבן, ד' שיקריב מצורע כשיטהר קרבן, ואחר שיקריבו קרבנותיהם תיגמר טהרתן

15. **רמב"ם מנין הקצור:** ע"ד: להקריב הזב קרבן אחר שיטהר מזובו שנא' וכי יטהר הזב מזובו. ע"ה: להקריב הזבה קרבן אחר שתטהר שנא' ואם טהרה מזובה. ע"ו: להקריב המצורע קרבן אחר שיטהר שנא' וביום השמיני יקח. ע"ז: להקריב היולדת קרבן אחר שתטהר שנא' ובמלאת ימי טהרה

16. **ספר הבתים** מ"ע ע"ב: שכל הקרבנות הן על חטא ולהערה וידוע הוא שהזיבה היא סבת התגברות חמרי או הרהור וזה חטא גדול לנפש עם המכוון בענין קרבנות ההולים שבאין עם הקרבן בית מקדשי אל להודות לשם ה' שהוא רופאם

17. **ספר החינוך** (קס"ח): משרשי המצוה, כדי שתתעורר מתוך הפעולה לתת הודאה לי ברוך הוא שהצילה מחבלי יולדה, שהוא דבר נס. ועוד אמרו זכרונם לברכה [נדה ל"א ע"ב] שהאשה קופצת ונשבעת בעת צריה שלא תזקק עוד לאיש, ולפיכך צריכה כפרה, ועל כן יקרא קרבנה חטאת, ונאמר בו [שם, שם ח'] וכפר עליה הכהן.

The Mystery of the *Mekhusarei Kaparah*

18. **משנ' כריתות** (ח): ארבעה מחוסרי כפרה...ואלו הן...הזב והזבה והיולדת והמצורע. רבי אליעזר בן יעקב אומר גר מחוסר כפרה עד שיזרוק עליו הדם נזיר ליינו ותגלחתו וטומאתו.

Mishnah Kerisus (8b): There are four "mekhusarei kapara...the *zav*, the *zavah*, the woman who gave birth, and the *metzora*. Rabbi Elizer ben Yaakov says, a convert is *mekhusar kipurim* until the blood is sprinkled upon him, and a Nazirite for his wine, hair cutting, and impurity.

19. **גמ' כריתות שם:** ות"ק מ"ט לא תני גר כי קתני מדעם דמישרי למיכל בקדשים גר כי קא מייתי קרבן לאכשורי נפשיה למיעל בקהל. ונזיר מ"ט לא תני סוף סוף נזיר נמי כי מייתי קרבן לאישתרווי למישתי יין דחולין הוא. ור"א דקתני נזיר למישרי נפשיה ניתני נמי נזיר טמא כי קא מייתי קרבן למיחל עליה נזירות בטהרה הוא.

Gemara ibid. And the first Tana, why did he not list the convert? We are only listing things that come to permit the consumption of sacrifices; a convert brings a sacrifice to prepare himself to enter the community. And why is Nazir not listed? Ultimately a Nazir also just brings a sacrifice to permit himself in mundane wine. And R. Eliezer who lists Nazir...why not list also the impure Nazir? He brings his sacrifice to bring upon himself the Nezirus of purity...

20. **ר"מ פיהמ"ש שם:** ואין מחלוקת רבי אליעזר וחכמים בענינים האלו אלא בגר שתנא קמא סבר הואיל שמל וטבל הותר לאכול בקדשים והקרבן מצוה בעלמא ורבי אליעזר אומר שהוא אסור לאכול בקדשים עד שיזרוק עליו הדם

21. **ר"מ הל' מחוס"כ (א:ב):** גר שמל וטבל ועדיין לא הביא קרבנו, אף על פי שהוא אסור לאכול בקדשים עד שיביא קרבנו, אינו ממחוסרי כפרה, שקרבנו עיכבו להיות גר גמור ולהיות ככל כשרי ישראל, ומפני זה אינו אוכל בקדשים, שעדיין לא נעשה כשרי ישראל, וכיון שיביא כפרתו וייעשה ישראל כשר, אוכל בקדשים

22. **רש"י כריתות שם:** גר מעוכב לאכול בקדשים – דאפילו לרבנן סבירא להו כר"א בן יעקב דאמר לאישתרווי הוא דמייתי והא דלא תני ליה משום דלא מיקרי מחוסר כפרה.

23. **תפארת ישראל (בועז, כריתות שם):** ותמהני דלרמב"ם ותוס' במאי פליגי ת"ק וראב"י, ומה נ"מ אי מקרי מחוסר כפורים או לא.

נ"ל דנ"מ אי נדר בנזיר על מנת שגר ונזיר מחוסכ"פ מקרי, לת"ק פטור מנזירות ולראב"י חייב. ולבני הרב המשכיל מהו' משה מרדכי שליט"א אשכחנא טובא בש"ס דפליגי אי מקרי כך או כך, אף שאין נ"מ לדינא, וכדתנן ארבע אבות נזיקין, למעוטי דר"ח ור' אושעיה [כב"ק ד"ה א'], ולא פליגי כלל [וכתוס' שם ד"ה תני]...

24. **משנ' (כריתות ח):** האשה שיש עליה...ה' זיבות ודאות וה' לידות ודאות מביאה קרבן אחד ואוכלת בזבחים והשאר עליה חובה

25. **ר"מ סה"מ (מ"ע ע"ז):** ואם יאמר אומר למה לא תמנה קרבן מחוסרי כפרה כלם מצוה אחת אחר שיש להם ענין אחד יקבצם והוא חסור כפרה ויהיה זה מין מן מיני הטהרה מן הטומאה והיה ראוי שתאמר המצוה הפלונית היא שצונו שלא תשלם טהרת קצת הטמאים והם זב וזבה ויולדת ומצורע עד שיקריבו קרבן. כמו שתמנה טהרה במקוה מצוה אחת נתחייב בה אי זה טמא שיהיה... השם יודע שזה היה ראוי בלי ספק אם היה קרבן כל אחד מאלו הארבעה מחוסרי כפרה קרבן אחד לא ישתנה, כמו טהרה במקוה מים שהוא מין ממיני הטהרות שחובה על כל טמא, אולם מצד התחלפות קרבנותיהם כמו שתראה התחייב למנות כל קרבן בייחוד בהכרח. כי הדבר שבו תשלם טהרת האחד זולת הדבר שבו תשלם טהרת האחר...

Rambam Book of Mitzvos (77): If one were to say, why don't you count all mekhusarei kapara as one mitzva since they are one unified idea, which is "the deficiency of atonement" and then this would be one of the methods of purification, and we should have said, this mitzva is that the purification of certain people shall not be completed until they bring a korban. Like you count purification in a mikveh as one mitzva which all impure people are commanded in...

26. **גמ' זבחים י"ז:** מה להנך שכן מחוסרים מעשה סוף סוף קלישא לה טומאתן קסבר מחוסר כפורים דזב כזב דמי. ומחוסר כפורים דזב כזב דמי תנאי היא דתניא שרפה אונן ומחוסר כפורים כשרה יוסף הבבלי אומר אונן כשרה מחוסר כפורים פסולה מאי לאו בהא קמיפלגי מר סבר מחוסר כפורים דזב כזב דמי ומר סבר לאו כזב דמי. לא דכולי עלמא כזב דמי והכא בהא קמיפלגי דכתיב {במדבר י"ט:ט"ט} והזה הטהור מכלל שהוא טמא לימד על טבול יום שכשר בפרה. מר סבר טומאה דכל התורה כולה ומר סבר טומאה דהך פרשה. הלכך אונן וטבול יום דטמא שרץ דקילי אתו בקל וחומר מטבול יום דמת אבל מחוסר כפורים דזב דחמיר שכן טומאה יוצאה עליו מגופו לא.
27. **רמב"ם (ביאת המקדש ג:ט):** נכנס המצורע להר הבית לוקה שמונים, אבל טמא מת או טבול יום שנכנס לעזרת נשים או מחוסר כפורים שנכנס לעזרת ישראל אע"פ שאינו לוקה מכין אותו מכת מרדות. השגת הראב"ד: או מחוסר כפורים. א"א זה שבוש דמחוסר כפורים שנכנס למחנה שכינה דהיינו משער נקנור ולפנים יש בו כרת ובתוס' דכלים תניא כל הטמאים שנכנסו לפנים משער ניקנור אפילו הם מחוסרי כפרה הרי אלו חייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת.
28. **ר' אברהם בן הר"מ (מעשה נסים ג):** מה שהקשית על דעתו ז"ל הצודקת, אשר מנה טבול יום ומחוסר כפורים זולת טמא, וחשבת כי המה ענפים מטומאה, זהו טעות נגלה, כי הטומאה נסתלקת /נסתלקה/ בטבילה, כאשר אמר ית' תמיד ורחץ במים וטהר. ואם נאמר עליהם בסתם מה שיורה שהם טמאים, אין הכונה אך כי חסר להם הטהרה השלימה אשר ישלימם באיזה ענינים, ולא תטעה בהשתתפות השם, אשר הטעה רבים וכן שלמים ואשר נבוכו בהם רבים ועצומים הרוגיהם.
29. **רמב"ם (מחוס' כ"א:א):** ארבעה הן הנקראין מחוסרי כפרה, הזבה, והיולדת, והזב, והמצורע. ולמה נקראו מחוסרי כפרה, שכל אחד מהן אף על פי שטהר מטומאתו וטבל והעריב שמשו, עדיין הוא חסר, ולא גמרה טהרתו כדי לאכול בקדשים עד שיביא קרבנו, וקודם שיביא כפרתו אסור הוא לאכול בקדשים, כמו שביארנו בפסולי המוקדשין:
30. **רמב"ם (ביאת מקדש ג:ז):** מעזרת ישראל ולפנים אפילו מחוסר כפורים לא ייכנס לשם, שעדיין לא טהר טהרה גמורה, שנאמר "וכיפר עליה הכהן וטהרה" (ויקרא י"ב:ח), מכלל שעדיין לא גמרה טהרתה
31. **רמב"ם (מחוס' כ"א:ה):** ...ואם הביאה קרבנה בתוך מלאת, לא יצאת. אפילו הביאה על ולדות הראשונים בתוך ימי מלאת של וולד זה, לא יצאת:
- עברו ימים אלו ולא הביאו כפרתן, הרי אלו מקריבין כפרתן לאחר זמן. וכל זמן שלא הקריבו חטאתן אסורין לאכול בקדשים, אבל העולה והאשם אינן מעכבין:
32. **גמ' כריתות (ח):** הני תנאי במאי פליגי דר' יוחנן בן נורי מדמי להון לחטאת דמאן דחייב ה' חטאות עד דמייתי כולהון וסוף מכפר ליה ה"נ ל"ש. ור"ע מדמי להון לטבילין דמאן דמחייב ה' טבילות כיון דטביל חדא זימנא איטהר ה"נ ל"ש...אלא דכולי עלמא לטבילות מדמי להון ובחוששין לפשיעה קמיפלגי רבי יוחנן בן נורי סבר חיישינן לפשיעה ורבי עקיבא סבר לא חיישינן לפשיעה.
33. **ר"מ פיהמ"ש פרה (ג:ג):** "אין הבדל בין איש שלא נטמא לעולם במת ובין איש אשר נטמא כל ימיו ואח"כ טבל והזה עליו ג' וז' אלא שזה אשר הוזה עליו יותר גדול המדרגה בטהרה לפי שהפסוק כבר שפט עליו שהוא טהור ולכן לא נקפיד לו בקבר התהום עד שנתאמת
34. **גמ' (כריתות ט):** "מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דם אף הם לא יכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דמים".
35. **רמב"ם איס"ב (יג:א,ד):** בשלשה דברים נכנסו ישראל לברית במילה, וטבילה, וקרבן...וכן לדורות כשירצה הגוי להיכנס לברית ולהסתופף תחת כנפי השכינה ויקבל עליו עול תורה צריך מילה, וטבילה, והרצאת קרבן
36. **ר' גרשום (כריתות ט):** רבי לית ליה דר' אליעזר בן יעקב דלמיכל בקדשים מייתי קרבן אלא קסבר לא מייתי אלא לאכשורי נפשיה בקהל

Symbolic Speculations

37. **ספר החינוך** (קע"ו): משרשי ענין הקרבן, כתבנו למעלה (מצוה צה) על צד הפשט, כי בו דמיון להשפיל יצר הגוף החוטא ולהגדיל מעלת הנפש, ולכן המצוה חייב בו, כי הצרעת לא יהיה באדם רק מצד המשכו אחר תאוות הגוף או בדבור או במעשה, וראוי להתיסר.
38. **ספר החינוך** (קע"ט): משרשי המצוה. מה שכתבנו למעלה (מצוה צה), כי ענין הקרבן לרמז להשפלת יצר הגוף המתאוה ולעלות נפש השכל, ולכן כשנתרפא הזב ראוי לו להכיר רע תאוותו, ולהישיר גופו בכל כחו ובענין הקרבן יתחיל לקחת מוסר.
39. **ספר הבתים** (מ"ע ל"ז): שמשל הקרבנות הם על דרך מלך עם משרתיו ואמרנו שהתמידים וענין המוספים כמו שנהוג להקריב קרבנות למלך שתי סעודות ביום וביום מועד יוסיפו לו מנה יפה...המין השני שהיחידים לפי הערתם ונדיבותם ישלחו קרבנות ומנחות אל המלך לבלתי סבה רק לאהבתו ולפי זה הדרך בא מנהג הנדבות החלק השלישי אם חטאו למלך או חטא מנהיגהם ישתדלו כלם להקריב קרבנות לרצותו...**המין הרביעי** כאשר עמד איש זמן רב לא ראה פני המלך כסבת מה או מאשר איננו ראוי לבא בהיכל המלך בעת שיהיה ראוי לבא יקדים פניו בקרבנות ובדרך זו באו קרבן וב וזבה ויולדת ומצורע עם ההערה במצורע ויולדת שמקריבין קרבנות להודות לשם שהצילם מן הפגעים גם במצורע ויולדת באו הקרבנות לכפרה כי מה שאמרו רבותינו שהצרעת בא על לשון הרע וזה אמת מצד מה כי ידוע כי המדות עושות רושם חולי בנפש מליחה ארמיית רעה כי רוע התכונה ההיא ולכן תחדש היותו רע שבחלאים וכן אמרותיו ביולדת שאי אפשר שלא תחטא בשפנייה מרוב הצער ומפני שכלל הקרבנות הערה לתשובה ולהתעורר אל המעשים הטובים אמרו רכותינו ' שהעולם עומד בסבת הקרבנות כי עיר פרא אדפ' יולד' ' ואי אפשר שהאדם בתחלת עניינו ישיכיל ויבין הענינים אך לפי המעשים שיעשו אם לטוב או הפכו ימשכו כונת הלב ואין ספק כי כל עושה מעשה ישתדל לדעת לאיזה תכלית יגיע המעשה ההוא ' ומפני זה כשבטלו הקרבנות תקנו תפלות כנגד תמידין' שבדבור ההואיל יהיה ג"כ הערה לעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו ' כי מי שישים כונתו בתפלה יסתכל בשלשה דברים שאמרו עליהם רכותינו י שהמסתכל בהם אינו בא לידי עברה ומכאן נתבאר שכונת הקרבנות ג"כ לזה הענין להתעורר בפחיתות חמרו והיות חמר האדם הקרוב כחמר שאר בעלי היים הקרוב ובראותו סוף בהמה לשחיטה יבין וישיכיל כי סוף כל אדם למות י ' ובראותו איך בא הצווי בחלקי הקרבנות לעשותם ישם אל לבו מן המצוה וישיכיל מן מוצא דבר כי גדול הוא על כל אלקי' נפלאים מעשיו ואו יצליח את דרכיו ואז ישיכיל
40. **רמב"ם** הל' מקואות (יא:יב): דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוונת הלב ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואף על פי שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשיות שהן מחשבות האון ודעות הרעות כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליתכם אטהר אתכם השם ברחמי הרבים מכל חטא עון ואשמה יטהרנו אמן: